

Forslag til vedtagelse nr. V 23 af Bent Hindrup Andersen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 12:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Armenien på den anden side af 22. april 1996.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 22/10 97).

Sammen med denne sag foretoges:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 13:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Aserbajdsjan på den anden side af 22. april 1996.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 22/10 97).

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Georgien på den anden side af 22. april 1996.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 22/10 97).

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 15:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Usbekistan på den anden side af 21. juni 1996.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 22/10 97).

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 35:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af rammeaftale om handel og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Korea på den anden side af 28. oktober 1996. Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 30/10 97).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Peter Vernersen (S):

Socialdemokratiet tilslutter sig, at der oprettes en partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EF, Armenien, Aserbajdsjan, Georgien og Usbekistan.

Formålet med denne aftale er at styrke såvel det politiske som det økonomiske samarbejde med henblik på at fremme den økonomiske udvikling og stabilitet i området.

Aftalen er et bidrag til at udvikle på områder som handel og investeringer samt styrke de demokratiske institutioner. Men det er også vigtigt at være opmærksom på, at såvel respekten for de demokratiske og markedsøkonomiske principper som for menneskerettigheder indgår som en væsentlig del af aftalen, for så vidt angår forslagene B 12, B 13, B 14 og B 15.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 35 om handel og samarbejde mellem EF og Republikken Korea, tilslutter Socialdemokratiet sig også at tiltræde en rammeaftale med republikken. Vi finder det positivt, at der sker en udbygning af de økonomiske forbindelser mellem EF og Republikken Korea, samt at der kan ske en intensivering af samhandelen.

Det er også her positivt, at samarbejdet udbygges inden for industri, videnskab, miljø, energi og kultur. Det er vigtige områder at fremme samarbejdet på.

Som sagt tilslutter Socialdemokratiet sig beslutningsforslagene.

Jens Kirk (V):

I Venstre støtter vi fuldt ud de foreslåede aftaler om samarbejde mellem EU-landene på den ene side og de fem foreslåede lande på den anden side.

Vi har altid set samarbejde og gensidig anerkendelse som vigtige skridt i den rigtige retning

med hensyn til en bedre og mere integreret forbindelse mellem landene. Især lægger vi vægt på aftalernes fokusering på de demokratiske og liberale principper, respekten for menneskerettighederne, frihandel og markedsøkonomi og bestræbelserne på at liberalisere verdenshandelen gennem WTO.

I en stadig mere internationaliseret verden bliver en respektfuld gensidig dialog med stater, som vi normalt ikke har større kontakt med, mere nødvendig. Fjerne republikker bliver i den fremtidige verden vore naboer. I Venstre ser vi gerne, at de foreslåede aftaler på et senere tidspunkt eventuelt udbygges med andre vitale områder.

Kent Kirk (KF):

Det Konservative Folkeparti kan også tilslutte sig de pågældende aftaler. Jeg synes også, det er værd at gøre opmærksom på, at aftalerne med Armenien, Aserbajdsjan, Georgien og Usbekistan er partnerskabs- og samarbejdsaftaler og ikke de såkaldte Europaaftaler, der senere kan føre et EU-medlemskab med sig. At man kan indgå sådanne aftaler, understreger, at EU har en stabiliserende effekt.

Jeg tror også, som andre ordførere har været inde på, at det er værd at være opmærksom på, at netop menneskeretsspørgsmålet er en del af aftalerne, så vi kan fuldt ud tilslutte os aftalerne og vil arbejde positivt for, at de bliver vedtaget her i Folketinget.

Den sidste aftale i beslutningsforslag nr. B 35 er en handelsaftale med Korea, og her lægger vi vægt på, at specielt søfart og skibsbygning er en del af den pågældende aftale, og at man respekterer det fra begge aftalparternes side. De OECD-aftaler, der er indgået med hensyn til skibsbygning, skal man også forsøge at få gennemført, og de skal respekteres.

Vi kan tilslutte os et videre arbejde i udvalget med henblik på en vedtagelse af disse beslutningsforslag.

Anne Bastrup (SF):

SF støtter partnerskabs- og samarbejdsaftalerne mellem disse nørlande til EU, for skal vi have en forhåbning om en fredelig fremtid, er det aftaler af denne karakter, som er vejen frem.

Men, og der er også et men, udviklingen og fastholdelsen af de demokratiske kræfter i disse lande indebærer en offensiv udnyttelse af aftalerne. Vi hører alt for mange historier om, at penge afsat til projekter i disse lande forbliver

beslutninger på et stykke papir uden at blive ført ud i livet. Det går ikke. Skal disse aftaler blive det gennembrud, som er så nødvendigt, skal EU vise viljen i den daglige udførelse af beslutningerne. Ellers risikerer vi, at disse lande ikke får den økonomiske fremgang, som er så nødvendig.

Aftalerne baserer sig principielt på ligeværdighed, men sådan er det vel i udenrigspolitik. Der skal ligeværdighed til, når man laver aftaler på dette plan. Blot skal man gøre sig klart, at selv om begge parter har en klar interesse i aftalerne, er der forskellige udgangspunkter. Det er EU, der kommer med en pose med lidt penge.

Så har jeg et helt specielt problem, og det er den form, hvori undtagelserne i samhandelen mellem de involverede nørlande er udformet. Hvad er det for en aftale, der betyder, at tekstilvarer undtages? Er det, fordi det er disse varer, som de samarbejdende lande har en konkurrencefordel af? Hvis ministeren besvarer spørgsmålet bekræftende, vil ministeren så sørge for, at disse begrænsninger på sigt udelades?

Samarbejdsaftalerne lægger i øvrigt vægt på, at der skal sikres en økonomisk reformproces af landenes genopbygning og en bæredygtig udvikling. Nu håber jeg, at det ikke blot er ord, men at der rent faktisk også ligger et reelt mål herfor, og at udmøntningen ikke tager for lang tid.

SF lægger endvidere vægt på, at arbejdet for fremme af demokrati og menneskerettigheder er vigtigt, og vi er enige i, at en af vejene hertil er støtte til en udbygning af de demokratiske institutioner, herunder også støtte til NGO'erne.

Jeg skal tilsvarende, for så vidt angår rammeaftalen med Korea, udtrykke støtte til dette beslutningsforslag.

Annette Just (FP):

Naturligvis kan Fremskridtspartiet også tilslutte sig de fire aftaler, som er lavet med de øst- og centraleuropæiske lande, hvor der er tale om partnerskabs- og samarbejdsaftaler. Vi er meget glade for, at der her ikke blot er tale om en frihandelsaftale under respekt for WTO, men at de demokratiske principper og menneskerettighederne også er kommet med. Det er blevet skrevet direkte ind i aftalerne, og det er faktisk ret væsentligt, hvis vi skal have disse områder til at fungere, så det er vi utrolig glade for.

Heller ikke et ondt ord om, at vi laver et samarbejde med Korea. Men der er en enkelt

ting, som jeg vil stille et rimeligt spørgsmål om. Hvis jeg ikke kan få det i dag, ønsker jeg i hvert fald at få det skriftligt besvaret. Det drejer sig om erklæringen til præamblen, hvor der står, at man skal være opmærksom på, at Den Europæiske Union i stigende grad får sin egen identitet på det økonomiske og monetære område og på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område.

En sådan tilføjelse til præamblen til en aftale med Korea kan måske synes ret ligegyldig, for det vil de såmænd nok ikke opdage i Korea, for de ønsker bare lidt samhandel. Men skal vi i EU begynde at sige, at nu er vi altså en nation? For det er en nation, der skriver under. Er vi her nødt til at gøre opmærksom på, at vi er en union, hvor landene i stigende grad er identiske på det økonomiske og monetære område og det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område? Så er vi som en nation at betragte og ikke et europæisk fællesskab, som der rent faktisk står i de fire andre beslutningsforslag.

Så med det in mente – og det vil jeg meget gerne have uddybet, og hvis det ikke kan lade sig gøre i dag, så i hvert fald under udvalgsarbejdet – vil jeg sige, at Korea-papiret er vældig godt. Jeg ville ønske, at vi kunne have lavet et lignende papir med USA, for i så tilfælde havde vi ingen problemer med at få gennemført OECD for søfarts- og skibstrafikken, så havde vi løst en masse problemer. Men det nytter ikke noget, når vi samtidig i præambelen siger, at vi ikke er enkeltnationer, men at vi er en sammenlutning, en union.

Keld Albrechtsen (EL):

Disse partnerskabsaftaler er skåret over samme læst som EU's associeringsaftaler, dog med den forskel naturligvis, at her er der ikke tale om et optagelsesperspektiv for landene, men om en tilknytning til EU.

Der gælder det samme problem med disse aftaler som med associeringsaftalerne, nemlig at man skriver under på menneskerettighederne, men at det antagelig ingen konsekvenser får, at man på trods af det alligevel ikke overholder menneskerettighederne.

Ganske vist står der i de fleste af disse aftaler – dog ikke den vedrørende Korea mærkeligt nok, men i de andre står der, at hvis en af parterne misligholder aftalerne og ikke respekterer menneskerettighederne, ja, så kan der træffes passende foranstaltninger.

Det er endnu ikke, så vidt jeg ved, set, at EU på grund af menneskerettighedskrænkelser i

associerede lande eller partnerskabslande har truffet nogen som helst passende foranstaltninger i anledning af krænkelser af menneskerettighederne, og på den måde kommer disse aftaler til at virke som en blåstempling af menneskerettighedssituationen i disse lande.

Jeg sad her til middag og læste i Amnesty Internationals rapporter fra disse lande, og det er jo notorisk, at der finder grove krænkelser af menneskerettighederne sted, vilkårlige fængslinger, endda tortur i nogle tilfælde, dødsstraf og andre ting, som jo nu altså i virkeligheden får det blå stempel af EU, medmindre der da som noget nyt fra ministerens side kan gives oplysninger om, at der nu skal gøres noget for menneskerettighederne fra EU's side i de lande.

Men jeg tvivler meget stærkt på, at der ligger det i det. Der er tale om nogle pæne ord, nogle hensigtserklæringer, som de pågældende regeringer kan bruge til at sige, at EU altså har godkendt menneskerettighederne i disse lande.

Det andet problem, der er med disse aftaler, er jo, at de grundlæggende handler om, at partnerskabslandene skal formes i EU's billede; de skal underlægges EU's markedsøkonomi; de skal privatisere og liberalisere; de skal åbne deres marked; de skal opbygge et samfund, hvis økonomiske struktur er en tro kopi af det vestlige samfund, som vi nu til gavn for menneskeheden har fundet ud af er det rigtige samfund, det, som repræsenterer historiens afslutning, som det blev udtrykt ved Murens fald, og som vi altså har lov til at tvinge alle andre til at indrette sig efter.

Det fremgår endog af aftalerne, at disse lande bliver tvunget til at underordne sig WTO-reglerne, hvad søren det så skulle komme den her sag ved, men dér finder EU altså anledning til at vride armen om på disse lande og tvinge dem til også at aflægge troskab over for WTO. Det samlede billede er efter min opfattelse ikke pænt.

Fru Anne Baastrup var inde på spørgsmålet om ligeværdighed. Hvis der var tale om ligeværdige aftaler, ville Enhedslisten naturligvis støtte det. Men der er altså tale om aftaler, hvor EU bruger sin magt, og sin pengepung også, til at tvinge disse lande til at indføre en økonomisk samfundsstruktur, som man i Vesten mener er verdens bedste.

Man kan så sige, at aftalen med Korea er lidt speciel og anderledes, for Korea er jo ikke et land, som har den samme form for økonomisk struktur som de lande, der ligger i Asien, og

som er omfattet af forslagene. Korea er et udviklet industriland og står ikke i den samme underordningsposition i forhold til EU. Det kan være, det er derfor, der i Korea-aftalen ikke står noget om, at der kan træffes passende foranstaltninger, hvis Korea ikke overholder aftalen. Det er muligt, at det er derfor.

Men det er klart, at med hensyn til Sydkorea er det en lidt anden diskussion, og derfor ville vi måske også se lidt anderledes på det, hvis den sag blev behandlet særskilt.

Men altså sammenlagt: Indstillingen fra Enhedslistens side er, at vi ikke kan tilslutte os de forslag, som her er fremsat.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg vil kun takke hr. Keld Albrechtsen. Altså renheden i hr. Keld Albrechtsens modstand imod EU, klarheden, aldrig nogen sinde en tvivl gør jo, at vi ligesom har et grundlag for at have, kan vi sige rene linjer at diskutere ud fra.

Hr. Keld Albrechtsens modstand imod EU er så stor, at min fantasi efterhånden ikke rækker til, at udenrigsministeren kan komme her i salen med nogen aftaler, EU har indgået med noget land på noget demokratisk grundlag, som hr. Keld Albrechtsen ville respektere, for hr. Keld Albrechtsens modstand imod EU er så intens og så indædt, at der aldrig nogen sinde fra hr. Keld Albrechtsens side ville blive set nogen former for menneskelighed i øjnene, når der kigges på EU.

Det synes jeg er et udgangspunkt, som gør, at vi ved, hvor vi har hinanden. Tak for det.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det, der får mig til at bede om ordet, er, at jeg får det indtryk, at det her ikke er frivillige aftaler. Derfor synes jeg, det er vigtigt, om udenrigsministeren, når han engang tager ordet, vil forklare, hvori det ligger, at man har tvunget de pågældende republikker til at indgå de her aftaler.

Det andet er, at jeg forstod på hr. Keld Albrechtsen, at det ikke er ligeværdige aftaler. Hvori består den manglende ligeværdighed? Hvad er det for nogen informationer, hr. Keld Albrechtsen er i besiddelse af fra de pågældende republikker – for det må man gå ud fra at han er i besiddelse af – som gør, at han er i stand til at vurdere det her til ikke at være ligeværdigt?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

I hr. Keld Albrechtsens forestillingsverden er det åbenbart sådan, at når der skal laves aftaler med landene i Østeuropa, har det noget med tvang at gøre. Det ligger åbenbart helt uden for hr. Keld Albrechtsens forestillingsevne, at aftaler kan indgås, fordi der nu er to parter, der hver især ønsker at indgå en sådan aftale, fordi de finder, at aftalerne for begge parter er fornuftige og udviklende.

Jeg synes, det burde indgå i hr. Keld Albrechtsens tankegang.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil først svare hr. Stavad.

Det er naturligvis meget sjældent, at Enhedslisten kan støtte aftaler, som EU indgår med andre parter. Vi har dog i forskellige tilfælde anbefalet regeringen at indgå aftaler f.eks. med USA med henblik på at hindre handelskrig, så der er altså eksempler på det til hr. Stavads oplysning. Men jeg indrømmer, at det ikke er daglig kost.

Så med hensyn til tvang eller frivillighed, ja, så er det sådan, at man må betegne det som frivillig tvang. Der står f.eks. i aftalen med Armenien, at parterne erkender, at en tilnærmelse af Republikken Armeniens bestående og fremtidige lovgivning til Fællesskabets lovgivning er en vigtig forudsætning – jeg gentager forudsætning – for en styrkelse af de økonomiske relationer mellem Republikken Armenien og EU. Republikken Armenien bestræber sig på at sikre, at dens lovgivning gradvis bliver forenelig med Fællesskabets.

Det er altså det, man forstår ved at være på lige fod: den ene part må fuldstændig kopiere den anden parts lovgivning og dermed samfundsforhold, og det er en forudsætning for at udvikle de økonomiske relationer, altså for at få markedsadgang, for at få økonomisk bistand osv.

Det vil sige, at det selvfølgelig er frivilligt, om man overhovedet vil have markedsadgang, om man overhovedet vil have økonomisk bistand, om man overhovedet vil have mulighed for at være her – det er helt frivilligt, man er bare nødt til at skrive under. Sådan er den sag. Men naturligvis er det da juridisk, officielt frivilligt. Man har da ikke med pistolen for bryttet tvunget nogen til at skrive under. Men der er jo den tvang, som ligger i, at hvis man ikke

skriver det her under, ja, så går økonomien jo simpelt hen ned for disse lande, og den magt bruger EU til at tvinge lande til at underskrive sådanne formuleringer.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg siger tak for svaret fra hr. Keld Albrechtsen, men jeg tror egentlig, det var meget nemmere – også af hensyn til Folketingets tid – hvis hr. Keld Albrechtsen tog ordet her fra talerstolen og sagde: Vi kan ikke støtte den her aftale, fordi det er EU, der indgår den. Det er jo substansen. Alt det andet er så bare påfund, der skal ind i billedet, og derfor ønsker jeg ikke at bruge mere tid på det.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Det må hr. Kent Kirk meget undskyldte. Jeg synes egentlig talt det er væsentligt, at vi får sat et par ting på plads, for hr. Keld Albrechtsen siger her bl.a. om Republikken Armenien, at det jo er forfærdeligt, og nu bliver de bare tvunget til det.

Hvis hr. Keld Albrechtsen rent faktisk havde læst, hvad det var, der stod, ville han vide, at Armenien har sagt – altså det siger de selv, inden man overhovedet begynder på selve aftalen – at de erkender, at Fællesskabet og Republikken Armenien ønsker at styrke disse bånd og oprette partnerskab og samarbejde, der kan styrke og udvide de forbindelser, der er etableret tidligere, særlig ved aftale med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Det Europæiske Atomenergifællesskab – jeg går ud fra, hr. Keld Albrechtsen godt kan lide, at vi prøver på at få lidt orden også i atomenergifællesskabet – og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker.

Det er lige et par dage siden, kan jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, men allerede dengang lavede man altså en aftale. Så i virkeligheden ønsker man at sige: Kan vi hjælpe hinanden med at få lidt kontrol over de her atomreaktorer, som vi har rundt omkring?

Hvis hr. Keld Albrechtsen bare tager fat i den første side – det er på side 5 i beslutningsforslaget, men det er altså den første side i aftalen, hvor de skriver noget reelt – og prøver på at se, hvad det er, Armenien ønsker, så vil hr. Keld Albrechtsen erkende, at det her kun kan være til gavn for friheden, for det nye demokrati, det kan kun være til gavn for en selvstændig nation. Og jeg kan altså ikke forestille mig, at selv

Enhedslisten kan være imod, at Armenien får lov til at bevare sig selv som en selvstændig nation.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Med hr. Keld Albrechtsens sidste indlæg står det jo klart – og jeg synes, det maner til eftertanke – at hr. Keld Albrechtsen faktisk ønsker at fastholde disse stater på det niveau, hvor de er, frem for at få disse stater udviklet og få dem udviklet i takt med den udvikling, der i øvrigt sker i Europa. Det synes jeg er beskæmmende.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Man må da sige, at det efterhånden er lykkedes ordførerne at komme op i et ganske betydeligt stemmeleje, så det må jo åbenbart være lykkedes Enhedslisten at ramme et ganske ømt punkt.

Jeg skal ikke trætte med en gennemgang af de enkelte bestemmelser i aftalerne, det tillader tiden heller ikke, men man kan jo f.eks. tage fat i art. 53, hvor man aftaler, at der skal ske en privatisering, og sådan fortsætter det hele vejen igennem. Jeg har også nævnt, at man skal indrette Armeniens internationale handel i overensstemmelse med WTO-reglerne. Der er en lang liste, alle ordførerne kender den jo, over alle de lovgivninger, som skal tilnærmes til EU-lovgivning; den liste er så lang, at det ville være en væsentlig straf for ordførerne, hvis nogen begyndte at læse den op i sin fulde længde her fra talerstolen.

Men jeg må sige, at aftalen altså er så genomsyret af EU-tilpasning, at hvis Enhedslisten stemte for en sådan aftale som den her, stemte vi i virkeligheden for EU som sådan, for det, man gør her, er simpelt hen, at man gør disse lande til kopier af EU. Man ønsker at skabe resten af verden i ens eget billede. Så hovmodig er ideologien bag denne aftale.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti har en meget positiv indgangsvinkel til de diskussioner, der finder sted i dag og også vil finde sted under det kommende udvalgsarbejde om ratifikationen af disse partnerskabs- og samarbejdsaftaler mellem på den ene side De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater og på den anden side en række republikker.

Et af de problemer ved EU, vi finder der har været, er, at man har lavet en toldmur omkring sig, som har skullet forhindre andre landes varer i at kunne bevæge sig frit og ubesværet ind også på det europæiske marked. Så har man lavet nogle forskellige muligheder, givet nogle lande fortrinsstilling osv. for at hjælpe lidt på det, men det har efter vores opfattelse været et af hovedproblemerne.

Det, vi ser som målet med disse aftaler eller i hvert fald en del af disse aftaler – der ligger jo også en politisk del i aftalerne – er, at man prøver at få blødt op på de omstændigheder her, så man i højere grad giver andre lidt dårligt stillede lande mulighed for at søge ind med deres varer på vores markeder.

Når det fremgår af forslagene, at et af målene er en højere grad af markedsøkonomi i disse lande, har vi svært ved at finde argumenter imod det. Når det drejer sig om, at der skal være større frihandel og dermed altså markedsadgang, som jeg har nævnt, har vi svært ved at finde argumenter imod det, og de, som stiller sig op med argumenter imod markedsøkonomi for at gå imod disse aftaler, skulle næsten have lov til selv at leve i systemer, der ikke har markedsøkonomi i nogen form, for historien har altså vist, at lande med markedsøkonomi klarer sig væsentlig bedre på stort set alle områder end lande uden markedsøkonomi.

Derfor synes jeg da, det er at tilstræbe, at de lande, der ønsker at få en højere grad af samhandel med bl.a. vores markeder og derigennem helt sikkert bliver rigere på længere sigt, skal have lejlighed til det, og vi ser altså disse aftaler som aftaler, nogle lande ønsker at indgå for at få øgede muligheder for samhandel, og derfor kan vi naturligvis støtte dem.

Selvfølger sig det sig selv, at der er enkelte punkter i de enkelte aftaler, som vi ville have skrevet anderledes, hvis vi havde ført pennen, men vi har ikke ført pennen, og vi har ikke den forhåbning, at det vil være muligt at få ændret enkelte ting i dem. Derfor er det arbejde, der kommer til at foregå i udvalget, primært et spørgsmål om, at vi måske får opklaret nogle elementer i aftalerne, som vi ikke er helt klar over, hvordan skal fungere.

Men vi synes, at hovedbudskabet i aftalerne er så positivt, at vi agter, når vi kommer til den endelige vedtagelse af beslutningsforslagene, at støtte dem.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan ikke lade være at komme med den bemærkning, at når hr. Kristian Thulesen Dahl nu siger, at det her er et spørgsmål om markedsøkonomi, er det jo altså i virkeligheden slet ikke markedsøkonomi som sådan som et overordnet begreb, der er til debat, men der er tale om, at det er en ganske bestemt form for markedsøkonomi, man vil indføre, nemlig den form for markedsøkonomi, som består i den samlede EU-lovgivning om hele det indre marked, det, der på EU-sprog hedder *acquis communautaire*, og som er en ganske bestemt type markedsøkonomi, som vi er belemret med her i landet, og som jeg går ud fra hr. Kristian Thulesen Dahl i virkeligheden ikke bryder sig ret meget om.

Så kan man tage den diskussion, om det er en god ting eller en dårlig ting at have markedsøkonomi. Det er jeg vist meget uenig med hr. Kristian Thulesen Dahl om på det helt ideologiske plan, men det var altså ikke det, der lå bag min kritik; det var den helt præcise, bestemte form for markedsøkonomi, som består i, at disse lande helt præcist skal kalkere EU's lovgivning på alle områder.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil svare hr. Keld Albrechtsen på den måde, at der er mange ting i EU's nuværende samarbejde, som vi i Dansk Folkeparti er stærke modstandere af, og det giver vi jo til kende ved adskillige lejligheder. Men det, der er afgørende for os her i dag, er, at når sagen nu er, som den er, når det indre marked nu er der, er spørgsmålet, om det vil stille disse lande i en bedre eller en dårligere situation at få de her aftaler.

Det er vores opfattelse, at de her lande vil stå bedre for fremtiden, hvis de har mulighed for at få en øget adgang til EU's marked, og vores bevæggrund for at støtte de her aftaler er altså, at vi ser dem som en mulighed for, at de pågældende lande som skitseret i aftalerne vil kunne få en større adgang til EU's markeder og dermed på sigt få større mulighed for en større velstand, som også vil udvikle de samfund.

Det er vores hovedbevæggrund, der ikke på nogen måde anfægter, at der er mange ting i EU-samarbejdet, som vi ønsker helt afgørende at få lavet om, og den anfægter heller ikke vores stærke bekymring for Danmarks involvering i Den Europæiske Union i det hele taget, som vi

jo også ved adskillige lejligheder giver til kende her i Folketingssalen. Men for os at se er det ikke det, vi diskuterer her i dag.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg har ved en række tidligere diskussioner om EU moret mig med at stille mig selv det spørgsmål: Hvem var i dag mest imod EU, hr. Thulesen Dahl, hr. Albrechtsen eller fru Annette Just? Jeg kan konstatere, at i hvert fald i dag har hr. Keld Albrechtsen været den sikre vinder.

Det første punkt, jeg synes der er vigtigt for mig, er at sige tak til ordførerne for deres tilslutning til ratifikationen af aftalerne med republikkerne Aserbajdsjan, Armenien, Georgien og Usbekistan.

Vi har som bekendt tidligere ratificeret aftaler med bl.a. Rusland, Ukraine, Moldova, Kasakhstan og Kirgisistan. EU har altså et net af samarbejdsaftaler med landene, kan man sige, syd for Rusland, og denne udvikling finder jeg helt naturlig.

Der er her tale om republikker, der var med i det gamle Sovjetunionen, og der er tale om områder, som har et stærkt ønske om at udvikle deres samarbejde med EU. Det ville undre, tror jeg, de fleste indbyggere i disse lande, hvis de havde hørt hr. Keld Albrechtsen ræsonnementer, for vi har her med lande at gøre, som ønsker sig stærkere forbindelser vestover og ikke mindst med EU, som ønsker sig stærkere politiske og økonomiske forbindelser, som jo er nye stater just kommet ud af Sovjetunionens favntag, og som derfor også søger at udvikle deres frihed til at have med andre at gøre end dem, der dominerede dem i så mange år. Så disse lande indgår i fuld frivillighed disse aftaler, og de gør det i et ønske om at stabilisere sig selv politisk og at udvikle deres økonomier.

Jeg vil slutte af med at sige, at jeg i min egenkab af formand for OSCE har haft mulighed for at rejse i disse områder i de forløbne år, og det, man skal være meget opmærksom på, er, at lande i Kaukasus og i Centralasien i løbet af de kommende år vil få en ny stor betydning på grund af fundet af de meget store olieletter i Det Kaspiske Hav, som vil komme til at præge denne region overordentlig meget.

Jeg tror, det er vigtigt at etablere tætte samarbejdsforhold til disse områder for også dermed at bidrage til at stabilisere dem politisk.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove): Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 23:

Forslag til folketingsbeslutning om en uafhængig vurdering af Amsterdamtraktaten.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL). (FremSAT 21/10 97).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Det er jo ikke første gang, vi behandler spørgsmålet om endnu en redegørelse for forholdet mellem den danske grundlov og Amsterdamtraktaten. Det er med vilje, jeg siger endnu en redegørelse, idet der jo allerede foreligger én god og fyldestgørende redegørelse for forholdet mellem Amsterdamtraktaten og grundloven. Det er en redegørelse udarbejdet af Justitsministeriet og tilsendt Folketinget den 6. oktober 1997.

Vi har som sagt før behandlet spørgsmål om en såkaldt uafhængig redegørelse. Det gjorde vi i marts 1992 om Maastrichttraktaten. Der var et stort flertal imod det. Vi behandlede endnu et forslag, nr. B 98, i april i år. Det forslag var fremsat af de samme forslagsstillere, der står bag dagens beslutningsforslag. Også i april var der et stort flertal imod, men der var til gengæld et flertal for at følge den procedure, der blev anvendt både i 1972 og 1992, og det er præcis den, som er anvendt.

Justitsministeriet har som nævnt udarbejdet en redegørelse for forholdet mellem grundloven og Amsterdamtraktaten. Det er en god redegørelse. Udenrigsministeriet har udarbejdet en redegørelse for indholdet af Amsterdamtraktaten og oversendt den til Folketinget den 1. oktober 1997. Der er fremsat et lovforslag, L 2, hvor-